

ЗАКОН УКРАЇНИ

**Про внесення змін до деяких законів України щодо Національного
військового меморіального кладовища**

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законів України:

1. Підпункт 11 пункту "а" статті 30 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами) викласти в такій редакції:

"11) забезпечення утримання в належному стані кладовищ, інших місць поховання та їх охорони, крім випадків, передбачених статтею 23¹ Закону України "Про поховання та похоронну справу".

2. У Законі України "Про поховання та похоронну справу" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., № 7, ст. 47 із наступними змінами):

1) у статті 2:

абзац четвертий викласти в такій редакції:

"місце почесного поховання – спеціально відведенна земельна ділянка на території кладовища чи за його межами, призначена для організації почесних поховань, а також Національне військове меморіальне кладовище";

після абзацу п'ятого доповнити новим абзацом такого змісту:

"Національне військове меморіальне кладовище – розміщений на спеціально відведеній земельній ділянці об'ємно-просторовий об'єкт, що включає військове кладовище, музейний комплекс, ритуальну будівлю та інші необхідні споруди для організації почесних поховань загиблих (померлих) осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, забезпечували виконання службових обов'язків та присяги на вірність Українському народу".

У зв'язку з цим абзаци шостий – двадцять перший вважати відповідно абзацами сьомим – двадцять другим;

2) пункти 1 і 2 частини п'ятої статті 8 викласти в такій редакції:

"1) вирішують відповідно до закону питання про відведення земельних ділянок для організації місць поховання, крім випадків, передбачених статтею 23¹ цього Закону;

2) забезпечують будівництво, утримання в належному стані та охорону місць поховання, крім випадків, передбачених статтею 23¹ цього Закону";

3) частину п'яту статті 14 викласти в такій редакції:

"Витрати на поховання померлих, передбачених пунктом "в" частини першої цієї статті, здійснюються за рахунок коштів місцевих бюджетів, крім випадків, передбачених статтею 15¹ цього Закону";

4) доповнити статтями 15¹ і 23¹ такого змісту:

"Стаття 15¹. Почесне поховання на Національному військовому меморіальному кладовищі загиблих (померлих) осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, забезпечували виконання службових обов'язків та присяги на вірність Українському народу

На Національному військовому меморіальному кладовищі може здійснюватися поховання з військовими почестями загиблих (померлих):

а) військовослужбовців сил безпеки та оборони, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України;

б) військовослужбовців – Героїв України, яким починаючи з 2014 року вручено орден "Золота Зірка", а також військовослужбовців, нагороджених орденом Богдана Хмельницького трьох ступенів, орденом "За мужність" трьох ступенів, орденом княгині Ольги трьох ступенів;

в) учасників бойових дій, визначених абзацом другим пункту 2, пунктами 19–24 частини першої статті 6 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту";

г) осіб з інвалідністю внаслідок війни, визначених пунктами 11–15 частини другої статті 7 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту";

г) військовослужбовців Збройних Сил України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які за рішенням відповідних державних органів були направлені для участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки або у відрядження до держав, на території яких у цей період велися бойові дії.

На Національному військовому меморіальному кладовищі не може здійснюватися поховання зазначених у цій статті осіб, які на день смерті мали судимість за вчинення умисного злочину, якщо ця судимість не погашена і не знята у встановленому законом порядку.

Особи, зазначені в частині першій цієї статті, які поховані на інших кладовищах, не підлягають перепохованню на Національному військовому меморіальному кладовищі, аувічення їх пам'яті може здійснюватися у музеїному комплексі Національного військового меморіального кладовища.

Порядок організації здійснення почесних поховань на військовому кладовищі таувічення пам'яті у музеїному комплексі Національного військового меморіального кладовища визначається Кабінетом Міністрів України";

"Стаття 23¹. Національне військове меморіальне кладовище

Національне військове меморіальне кладовище є об'єктом права державної власності, розміщується на землях державної власності та не підлягає приватизації або передачі в оренду.

Місце розташування Національного військового меморіального кладовища визначається з урахуванням громадських інтересів. Результати публічного обговорення намірів будівництва Національного військового меморіального кладовища на території територіальної громади є підставою для прийняття органом місцевого самоврядування рішення про розроблення відповідної містобудівної документації місцевого рівня або про відмову у розташуванні такого об'єкта. Порядок проведення публічного обговорення визначається Кабінетом Міністрів України.

Набуття права постійного користування на земельну ділянку для розміщення Національного військового меморіального кладовища здійснюється відповідно до закону.

Замовником будівництва Національного військового меморіального кладовища є центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту ветеранів війни. Будівництво Національного військового меморіального кладовища здійснюється за рахунок коштів державного бюджету відповідно до закону.

Витрати на почесне поховання загиблих (померлих) осіб відповідно до цього Закону на Національному військовому меморіальному кладовищі здійснюються за рахунок коштів державного бюджету відповідно до закону.

Зразки намогильних споруд та меморіальних таблицок, що встановлюються на території Національного військового меморіального кладовища, затверджуються Кабінетом Міністрів України.

У разі осквернення могил чи намогильних споруд, пошкодження місць поховання, об'єктів, призначених для поховання, або будь-яких інших об'єктів чи споруд на території Національного військового меморіального кладовища відшкодування матеріальних збитків здійснюється за рахунок коштів державного бюджету з наступним їх відшкодуванням за рахунок винних осіб згідно із законом.

Утримання в належному стані та охорона Національного військового меморіального кладовища забезпечуються за рахунок коштів державного бюджету відповідно до закону та здійснюються у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Не можуть бути поховані на Національному військовому меморіальному кладовищі особи, які обіймали керівні посади в комуністичній партії (посади секретаря районного комітету і вище), особи, які обіймали керівні посади у вищих органах державної влади і управління СРСР, УРСР (УССР), інших союзних або автономних радянських республік, органах державної влади і управління областей, міст республіканського підпорядкування, працівники радянських органів державної безпеки всіх рівнів";

5) частину першу статті 27 викласти в такій редакції:

"Кожне поховання та перепоховання померлих реєструється спеціалізованим комунальним підприємством (а в разі його відсутності – виконавчим органом сільської, селищної, міської ради) або спеціалізованою державною організацією (у разі поховання на Національному військовому меморіальному кладовищі) у книзі реєстрації поховань померлих, форма якої встановлюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства";

6) статтю 28 викласти в такій редакції:

"Стаття 28. Право власності на земельну ділянку, на якій розміщено місце поховання, а також на об'єкти, розташовані на місці поховання

Землі, на яких розміщені місця поховання, є об'єктами права комунальної власності, крім випадків, передбачених статтею 23¹ цього Закону, і не підлягають приватизації або передачі в оренду.

На території місця поховання не можуть бути розташовані об'єкти іншої форми власності, крім комунальної, за винятком випадків, передбачених статтями 23¹ та 29 цього Закону";

7) частини першу і шосту статті 30 викласти в такій редакції:

"Утримання кладовищ, військових кладовищ, військових ділянок на кладовищах, військових братських та одиночних могил, земельних ділянок

для почесних поховань, братських могил, а також могил померлих одиноких громадян, померлих осіб без певного місця проживання, померлих, від поховання яких відмовилися рідні, місце поховання знайдених невідомих трупів забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради за рахунок коштів місцевого бюджету, крім випадків, передбачених статтею 23¹ цього Закону";

"Порядок утримання кладовищ та інших місць поховання, передбачених частиною першою цієї статті, визначається центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства";

8) частини першу і п'яту статті 31 викласти в такій редакції:

"Охорону місць поховання забезпечують виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, крім випадків, передбачених статтею 23¹ цього Закону";

"Порядок охорони місць поховання та порядок здійснення пов'язаних із цим витрат визначають виконавчі органи сільських, селищних, міських рад, крім випадків, передбачених статтею 23¹ цього Закону";

9) розділ VI "Прикінцеві положення" доповнити пунктом 1¹ такого змісту:

"1¹. Встановити, що під час дії воєнного стану місце розташування Національного військового меморіального кладовища визначається без проведення публічного обговорення намірів будівництва на території територіальної громади, передбаченого частиною другою статті 23¹ цього Закону".

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Визнати такою, що втратила чинність, Постанову Верховної Ради України "Про Національне військове меморіальне кладовище" (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 41, ст. 419).

3. Кабінету Міністрів України:

1) протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом:

підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до Закону України "Про Державний бюджет України на 2022 рік" в частині забезпечення фінансування заходів щодо будівництва Національного військового меморіального кладовища;

забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд та приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

2) щороку під час підготовки проекту закону України про Державний бюджет України на відповідний рік передбачати кошти на фінансування заходів щодо будівництва та утримання Національного військового меморіального кладовища.

Президент України

м. Київ
31 травня 2022 року

№ 2292-IX

В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ